

Правобережна Україна наприкінці **XVII** — на початку **XVIII** ст.

Презентацію створено за допомогою комп'ютерної програми ВГ «Основа» «Електронний конструктор уроку»

**Ян Собеський
видав 1684 р.
універсал, що
дозволяв
козацькі
поселення на
південь від Росі.**

Протягом 1684–1685 рр. було створено чотири територіальні козацькі полки

Фастівський
(Білоцерківський)
полк — очолив
Семен Палій

Богуславський полк
— очолив полковник
Самусь (Самійло
Іванович)

Корсунський полк —
очолив Захар Іскра

Брацлавський полк
— очолив Андрій
Абазин

Передумови відродження козацтва на Правобережжі

- **Необхідність тримати в покорі українське населення**

- **Потреба Польщі у сильному козацькому війську для захисту Правобережжя від турецько-татарської агресії**

- **Родючість земель правобережжя, сприятливі кліматичні умови.**

У 1699 р. сейм прийняв ухвалу про ліквідацію козацького війська на території Проте Семен Палій та інші полковники не підкорилися. Розпочалася запекла боротьба проти польського панування.

Семен Палій

Справжнє прізвище Гурко. Під його проводом частина Правобережжя фактично звільнилася з-під влади польської шляхти, тут було запроваджено полково-сотенний устрій. У 1699 р. польський уряд прийняв постанову про ліквідацію козаччини, що призвело до розгортання на Правобережжі національно-визвольного повстання під проводом С. Палія, яке поширилося на значну територію.

Повстання проти польського панування вибухнуло влітку 1702 р. У січні 1703 р. польський уряд кинув на придушення повстання великі каральні війська.

**Навесні 1704 р. повстання розгорілося з новою
силою**

Із вступом Мазепи на Правобережжя навесні 1704 р. повстанню було покладено край. Правобережні землі фактично підпорядкувалися українському гетьманові. Він побоювався селянських заворушень на Лівобережжі, що могло призвести до послаблення його влади; дбав про зміцнення гетьманської влади в Україні, намагався об'єднати під своєю булавою Лівобережну і Правобережну Україну.

Значення повстання

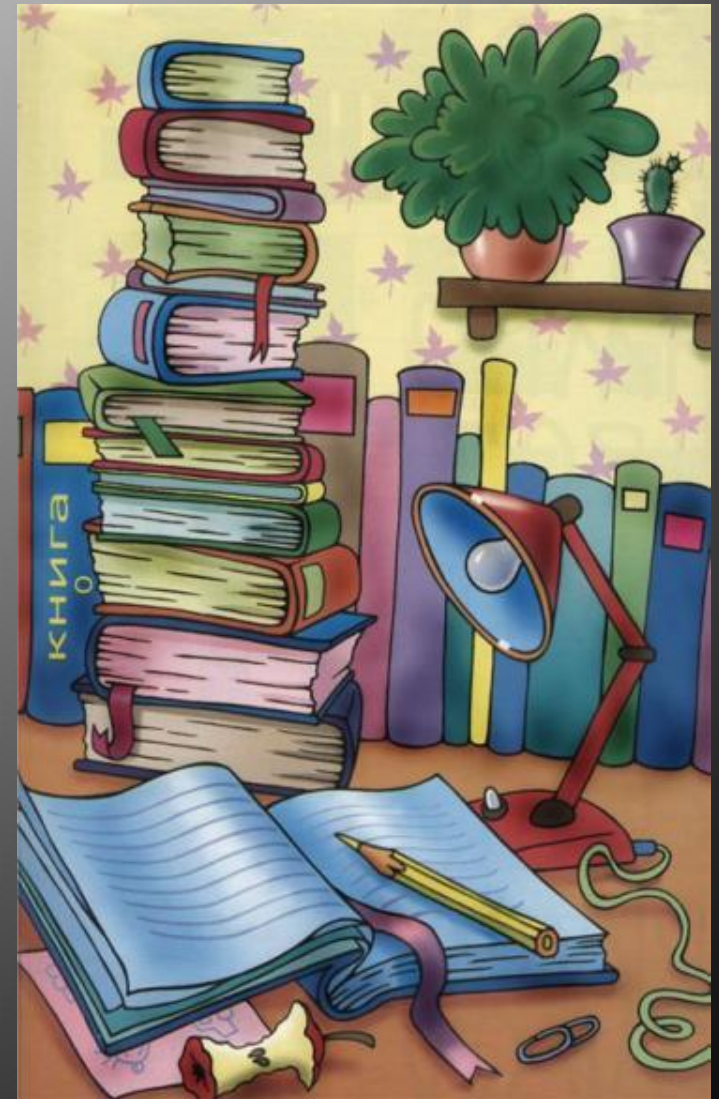
Селянсько-козацьке повстання 1702–1704 рр. на Правобережжі мало національно-визвольний характер. Повстанці боролися за возз'єднання Правобережжя з Гетьманщиною. Об'єктивно повстання сприяло тому, що на певний час значна частина Правобережжя фактично була возз'єднана із Гетьманщиною

Значення діяльності С. Палія

Палію належить велика заслуга у відродженні української державної традиції на Правобережжі. Він зробив неабиякий внесок у заселення українських земель цього регіону, а також очолив визвольну боротьбу проти польського панування за возз'єднання Правобережної України з Гетьманщиною

Домашнє завдання

1. Опрацювати відповідний матеріал за підручником.
2. Скласти історичний портрет С. Палія.
3. Одному учневі підготувати повідомлення про Полтавську битву.

Презентацію створено за допомогою
комп'ютерної програми ВГ «Основа»
«Електронний конструктор уроку»

© ТОВ «Видавнича група "Основа"», 2011

Джерела:

1. Усі уроки до курсу «Історія України» 8
клас / О. П. Мокрогуз, А. О. Єрмоленко. —
Х. : Вид. група «Основа», 2008. — 350 с.

2. Історія України. 8 клас. Готові
дидактичні набори / А. О. Єрмоленко, О. П.
Мокрогуз, Н. М. Морозова. — Х. : Вид.
група «Основа», 2008. — 192 с.